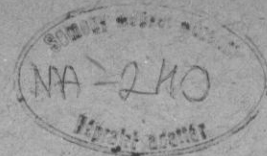

NA-240

Somogyi Múzeum
Néprajzi Adattár

Szűz: Jelencz Sándor

Szűz ideje: 1958/59

Tárgy: "Balladák"

10 lap

Földrajzi mutató, Magyar, Somogyi
Bármutató, XXVI 2, 3

Iratgyűjtő

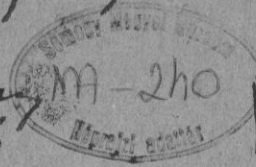
**MSZ 5617
PAPIRIPARI VÁLLALAT**

KISKUNHALASI GYÁRA

Seltámas

Áruba az egyik lapon 320-as tétel alatt

320

1. Berütitte nap a bári ablakán
Kitekint a kökénysemmü bári laing
Hörökis táng kinyitott rózsabimbó
Halled e babám néked szól a belivé
  2. Ne félj babám nem lenet te katona
Nem illik rád a sárga zinnóros ruhá
Nem szoptalod három évig a cénürt
Öleled a kökény semmü bári laingt
  3. Jó citit te juhán legény mit csinálsz
Nem e láttad a kökény semmü bári laingt
Külencz vandás kutatni jött a tányát
Keress az elbújtatott bári laingt
  4. Nem láttam a kökénysemmü bári laingt
Ha nem hiszik virgálják át a tányát
Bemne van a cifra szüröm a rértaltam
Hatta a kökény semmü bári laing
  5. Arra alá faragják a bitófat
Amelyre a juhán legényt akantják
Hgy kell néki mért nem ment katonának
Artán is jó lett volna bári laingnak
- Élősrös a Meruzé vidikérot horták egyötte és a
Kaponmenti falvakba.

Egyesim's Sándor
Vassfarkú 4571. 20.

Halán legény - balladája
Gaté. 1916 Dombóvár.

1 Tóth Ersei éjszaka
Kiment a folyóir partjára
Szive bánatában, beugrott a folyóhullámba
Halán legény látja
Ize ugrott utána
Élve partra horta
Nem hagyta elmemi halálba

2 Halán legény kérde
Szép leány miért akarsz meghalni
Elhagott a babám
Étet már nem bírom tül élni
Egzem is elhagott, de én art nem bánom
Lejünk mi egymásnak
Mind halálig lü' élettára

3 Mind ketten öröklü,
Szerelemet írték egymásnak
It hirtre tartottak (menyegrot) cskivöt
És nagy lakodalmat.
Tóth Ersei nem halt meg
Szép fiatal arany
Halán is boldog mest
Van szép hűség, élettára

Herold József Ganyhácd környeki Újdombóvár állomásán
vonatfőkező és Katzenberger János Gatánéki vonatfőkező
Gatéi rölegény jelölték hortak és korumai lálban túratlak
a zenészekkel. és a szép dallamou kerüngöt táncollak rá

gy: Ezelemis Sánta
Nagybaski

- 1 Nincs sebb állat a kisháránynál
Nincs sebb lány a varró leányánál
Varró kislány csak rögzeti a varrógépet
Látod babám er a gyöngyélet.
- 2 Zsali jüteros az ablakom
Az alatt sétál a galambom
Nyisd ki babám nyisd ki rögzítve fentelt kapudat
Éressel be a te galambodat
- 3 Linnos legény inget varratott
Varrólányal szerelmét vallott
De az édesanyja nem akarja engedni
Hogy egy szegecs legényt szeretni
- 4 Zöld bürában legel a kecske
Mikor lenek babám mezeire
Majd ősszel lenel ha megérik a jöbor
Ezüm lenel róriám majd rakkor (Tied lenek)
- 5 Éressz alatt firkel a fecske
Én utánam legény ne gyere
Meymondtam már nékéd harmimrhárom ^{Éresszer}
Az anyám nem nékéd nevelt fel.
- 6 Éressz alatt firkel fecske
Én után (Veron) kislány csak gyere
Meymondta az anyád harmimrhárom éresszer
Hogy tégeledet nékem nevelt fel
- 7 Kormmában bilokat tartottak
Varrólányal sokat támoftak
Egy kis szölke legény ezt megírta
Két legényt halálra kéerte

A varrólánya és a kükörca betyár. 4

1904-ben mindenütt körismert volt, aruban mégis csak pár versszakot daloltak belőle.

A vándor énekek n - nevével, "Stóriások".
15-20 versszakkal és sok prózai magyarázattal
röplapou árusították kb 10-20 filléret és még élelmet
is kértek hozzá.

En 8 éves voltam és olyan 30-40 év körüli nő hozta
árusítani de már a kapubejárattól elkerülte be-
hínyt szemmel énekelni.

Huzám vett belőle. Sajnos már nincs meg

Az egész vers dal a hoi ányzókkal együtt. Sem
neveket nem említ, hanem a prózai elbeszélés
mond meg mindent, ebből tudta meg mindenkinek
hogy kik voltak a szereplők és történet teljes tartalmát.

Varga Veronka szép csinos varrólánya, a
szülői jómódú földművesek egyetlen leánya.

Pipori Vince kis vékony szűcsnérsü egyke
jómódú paraszti. erőszakos természetű.

Ezek kerest szülőik gyermekei. Azt akarták, hogy
őme házasítsák. A fű nagyon szerette a leányt

A leány végkép nem akarta és nem szerette a fűt.
inkább a szép csinos szép leányt szerette

Vörösi Feri ezt lesírta a kormaitól, utána
Kosztósi Feri. ezt is lesírta akiker a közhírből
elment. a varrólánya utóhá látogatásra.

Pipori Vince a kis nőni gyilkos leány az igazán
szolgálatos előt elbűvölt. is kükörca betyár lett
végül meglepte a leányt apjánál és önmagát is

Az 50-80 éves évesek még most is ismerik
és pár verset még most is énekelnek itt minden
faluban Gyöle Simonfa Kisgalán Szentkálás stb.

5

Kérem este mely ora után
Varró kislány járka az után
Jobbra balra lekiint a babáját keveri
Rendőrkapitány erre veri

Art kérde a rendőrkapitány
Mert járnak kislány
Hol lakol te ennyi barnalány
Szomszéd falom lakom a fönttől a sarkon
Zaluzátem az ablakom

Art mondja a rendőrkapitány
Mert járnak kislány kérem az után
A balánkor jöttem a kórházban haldoklik
Égy ^(egyik) kislány legény büjdosik

Kukorica betyár vagzok én
Kukoricában büjkáló én
Arst kell énnekem büjdomi a világbán
Mert nem tettem én kislánygna

Meguntam a betyár életet
Varróleányt a sírba temem
Égy szem éles golyó énnekem is elég lesz
Égy napon len a temetésem

Törvényben rólnak a harangok
Égy legény és egy lány a halott
Égy napon tetik le mindkettőt a mély sírba
Oka ennek az édesanya

Két újsóvan a temetőben
Pihenek seudben egymásmellett
Vérje meg az Isten azt a roz édes anyát
Ki igazadja fejtke a lányát

Gyeleni Sándor

Nagybéri 959 I 17.

Molnár és három rabló.

Cromhaldi 6
Nas, vörmj

hullada 1850 előtt.

1

Nagyrét közepében
Érdő közeliében
Patakpartján viremalom
7 gardája gardap nagyon

2

Egy sötét éjében
Molnár alkrik ott benne
Szobában felelővel
Rablók horrajuk betörték

3

Molnár van e péreod?
Vagy szép felelővel?
Sublótomban van a péreod
Lak az életünket féltem

4

Oh rabló úrain!
Ne bántranak addig
Egyedjének utóljára
Fűrészármi fontyáruval

5

Künn szólt a flóta
Kétel meghallotta
Szoba falán lyukat ártak
Molnár igya elé álltak

6

Tambor tambor fogd meg
Minket menteték meg
Három rablót széjjel téptek
Egyor2 rablók úgy kell néktek

Az 1860-60-as években született egyenektől
és apámé is hallottam. apám uterán is el
jártotta. Öreg fonyó aranyoktól is hallottam

Egyenés Sándor
Nagyszerki 959 I. 15

1. Émék a barna lányok nagy dobos van a hára
 Élül rövid hátul hosszú a szoknya
 Élül rövid hátul jaj de nagyon hosszú
 Émék a barna lányok nem kell a főny. honori
2. Ez a kis főni főni hossa el nagy a boltba
 Azt kéri van e vőlegénybokréta
 Feleli a holtos seged legény néki
 Falain a szeretője vőlegény akar lenni
3. Émék a barna lányok nagy dobos van a hára
 Magas jegyfe van az udvariban
 Jegyfe földig lehajlik az ápa
 Émék a barna lányok bába kell nem sokára
4. Émék a barna lányok nagy dobos van a hára
 Magas jegyfe van az udvariban
 Jegyfe ápa magát felkötötte
 Émék a barna lányok meghalt a szeretője
- Ez a segy kis főni ki ment a temetőbe
 Ráborult a szeretője sírkövére
 Zármatában ottan agyontötte magát
 Mert a szeretője is felakasztotta magát

Az epin országbán köivismert volt
 a rádió is adta ep két versben

Gyémén, Sándor

Nagybéri 959 I. 17.

1909

1 Kovács Pali babájával kimentek a merőre
Kiszabadul feldühödött bika rohant feléje
Ezenor állat mind a kettőt halálra taposta
Flottan vitték mind a kettőt egy körörravatalra

2

3

4 Ezt a szegény szerelmespárt viszik a temetőbe
letenik ott letenik egy körös sífenekeire
Sírja körül köröskörül teaózia virágnak
Körépen egy szerelmes pár szépen elalszik

Sommárok hozták Gyöllei püspököt itt éren a
viokéken minden faluban ismerős volt

Kisgyalán Gyöle Átala Osoma Szabadi 1861
A két köröpső vers hiányzik és most mégsem bír-
tam behozni, mert akik ismerik azok is ezt a két
verset emlékezik vissza.

A hiányzó versek elmondja, hogy a bikát a körösi
apa állat (bika) keresztelte utánuk mert a szerelmes
csalódott úgymint "kerelő" akarta elvenni a leányt, és amikor
ott elhaladtak csudoben rámentek a bika legényre
A meztelenedett legény püspökkel kivájta a bika
az egyik szemét. amez még a ravatalon is a kerelőben volt
Egyetlen szándék Nagybécsi 959/15

Sägi biröläyja

ballada

1	Jö eitēt jö eitēt, sägitiröne ammoy Ithou van e a läyja, ar en kednes galambou
2	Ithou van ithou van, ar eliosobehau Paplanos äyritan alsuk-röuas älmätan
3	Menjen te költre sel, mondja, hoz keljen sel Lesrebb rühajata röhtön öttöron sel Menjen el a bälba zöldsehem rühätan
4	Zöldblünell cipöjöt hürra a labára Tirarany gurujet hürra ar üjjära
5	Gyemant, karorát köne a karjára
6	Szépem söl arene, bent a tánctereuben Sägitiröläyjanak elnorult a rive
7	Haugasok haugasok reggelig hüzatok Most mülatok kedvenre sägitiröläyjavat.
8	Eren ki eren ki, erenki pihenni Zöldblünell cipömböt véremit kiönteni
9	Kein lehet lehet kimeenni, nem lehet pihenni. Zöldblünell cipödböt véredet kiönteni
10	Meghalt a Mariska, azon táncoltatta (borotvain) Ördögös kedve borotvain táncoltta
11	Szépéjes Mariska elvan már temetre A gonos kedve sötét börtönben szenved Vérje meg az iten, azt az édesanyát
12	Mki kéion a bälba, elerenti a läyjet igis Mki epedül a läyjet elerenti a bälba

Ezen körülmest ballada volt a 19ik század végén a legjobban felkapott kedvenc éneke is zenéje a falvak és püspöki népeknél. Több ütemben egyeseket libbenőt és bűntáncot jártak és táncoltak rá.

Az énekben benne, hogy amikor katona volt 1883-85 ben volt nyúgta. A korábbi táncművelésük körben egész nap, más előlétain estig, sőt hajnalig csak ezt műzikálták és dalolták az éneket. Sok korábbi vereséde volt az miatt, hogyha valaki körbe szót, hogy más híratul.

Ezre a dallamra szerkesztették a Sárgalábú golya Meghört a tavant című dalt is

Több különböző verset is változatot hoztak létre ez miatt.

Ezről sokféle néphagyományt is lehetett hallani azt is mondták egyesek, hogy börtönben táncoltatta a halálra táncoltató, is azt is, hogy ördög volt az illető egész.

Nagybörki 959 márc 7
Gyéménis Sándor

Az első feljegyzés utalva